

Informacja po spotkaniu z wydawców z min. Maciejem Gdulą w dniu 26 lutego 2024

(opracowanie na wspólne spotkanie członków SWAiN i SWSW)

uczestnicy spotkania:

Ewa Bluszcz, Grzegorz Boguta, Andrzej Chrzanowski, Piotr Dobrołęcki, Aurelia Grejner, Beata Jankowiak-Konik, Beata Klyta, Grzegorz Marzec, Ewa Pajestka-Kojder, Ewelina Pyrka, Ewelina Szyszkowska, Natalia Wojciechowska.

temat spotkania:

ustalenie zasad, harmonogramu i form współpracy na rzecz realizacji zgłoszonych postulatów (por. aktualizacja agendy przygotowanej na spotkanie 31.01.2024)

przebieg spotkania:

Wydawcy podkreślili, że najpilniejszą sprawą jest podjęcie takich ustaleń, które pozwolą na możliwie szybkie zmiany w zasadach tworzenia wykazów wydawców monografii i czasopism naukowych oraz przyznawaniu punktów wydawcom i monografii i czasopism. Ponadto istotne są te ustalenia, które pozwolą ministrowi nauki wprowadzić odpowiednie kwoty do projektu budżetu ministerstwa na rok 2025 celem zapewnienia finansowania programów postulowanych przez wydawców i zaakceptowanych przez ministra.

Uzgodniono, że właściwą drogą do uzgodnienia i wprowadzenia zmian w zasadach funkcjonowania wykazów będą robocze kontakty wydawców i współpraca z Komisją Ewaluacji Nauki, która na zlecenie ministra pracuje nad zmianą obecnie obowiązujących zasad. W odniesieniu do pozostałych postulatów wstępnie uzgodniono:

- wprowadzenie do programów NPRH „ścieżki” pozwalającej na składanie wniosków na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, nowoczesnych, cyfrowych podręczników akademickich,
- rozważenie, alternatywnie, wprowadzenie do programów NPRH „ścieżki” pozwalającej na finansowanie tłumaczeń wybitnych dzieł współczesnej humanistyki i nauk społecznych lub przygotowanie notyfikowanego w Komisji Europejskiej rozporządzenia w zakresie dozwolonej pomocy publicznej na tłumaczenia podręczników akademickich (analogicznie do programu istniejącego przed wielu laty),
- rozważenie ustanowienia programu, który w sposób stabilny wspierałby transformację cyfrową wydawców naukowych oraz standaryzację w zakresie metadanych i platform: repozytoriów i dystrybucyjnych,

Ponadto przedstawiono/ponowiono postulaty:

- wprowadzenia zmian w programach NPRH umożliwiających składanie wniosków przez wydawców; wydawcy przygotowaliby programy i organizowali grupy badaczy i wykonawców zadania/programu,

- potrzebę utworzenia funduszu w ramach dyrektywy Public Lending Right na wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki naukowe egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, na takich samych zasadach jak w przypadku użyczenia przez biblioteki publiczne (zadanie to realizuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego). W tej sprawie w najbliższym czasie odpowiednie Memorandum przygotowuje Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska.

Wydawcy podkreślili, że niezbędne środki finansowe na realizację postulowanych celów można częściowo uzyskać przekierowując na cele krajowe wydatki idące w dziesiątki milionów złotych na opłacanie usług podmiotów zagranicznych, które to usługi i cele mogą być realizowane przez podmioty krajowe.

wnioski i zadania dla SWAiN i SWSW (propozycja do omówienia i podjęcia decyzji podczas najbliższego, wspólnego posiedzenia członków obu organizacji):

1. Spotkanie z przewodniczącym KEN, prof. Filipem Szymańskim, i przewodniczącym zespołu ds. wykazów wydawców monografii i czasopism naukowych – **cel:** zapoznanie się ze stanem prac i przedłożenie postulatów wydawców (maile z zaproszeniem do obu panów zostały wysłane).
2. Powołanie grup roboczych i ich koordynatorów:
  - 2.1 grupa ds. wykazów – **cel:** uszczegółowienie obecnie sformułowanych postulatów i przygotowanie stanowiska, jakie zostanie przekazane KEN po spotkaniu i do wiadomości ministra
  - 2.2 grupa ds. innowacyjnego podręcznika cyfrowego – **cel:** ustalenie z właściwą osobą (wskazaną przez ministra), czy jest możliwe ustalenie osobnego programu w tej sprawie w ramach programów NPRH, czy konieczne jest – jakie – ustanowienie osobnego programu. Zadaniem tej grupy (we współpracy z grupą ds. wykazów) byłoby również doprowadzenie do wpisania podręcznika akademickiego do kategorii publikacji uwzględnianych w ocenie (ewaluacji) dorobku naukowego/dydaktycznego
  - 2.3 grupa ds. opracowania rozporządzenia finansującego przekłady wybitnych monografii i podręczników akademickich na język polski – **cel:** przygotowanie założeń rozporządzenia i podjęcie konsultacji z właściwymi kompetencyjnie osobami w ministerstwie
  - 2.4 grupa ds. przygotowania założeń programu wspierającego cyfryzację naukowej działalności wydawniczej – **cel:** przygotowanie założeń ds. ustanowienia wieloletniego programu ministra, mającego za cel (1) wspieranie transformacji cyfrowej wydawców monografii, podręczników i czasopism naukowych, (2) standaryzację procedur i rozwiązań technicznych, (3) wspieranie rozwoju polskich repozytoriów i baz danych
  - 2.5 grupa ds. opracowania stanowiska wydawców naukowych w sprawie przyszłości publikacji naukowych w Polsce – **cel:** przygotowanie na bazie obecnej agendy

„dekalogu publikowania naukowego w Polsce” jednostronnego memoriału polskich wydawców, który zostanie przedłożony z prośbą o wsparcie stanowiska (1) instytucjom takim, jak KRASP, pozostałe konferencje rektorów, PAN, KDBASP itd. oraz (2) osobom fizycznym, indywidualnym autorom i badaczom współpracującym z wydawcami, a następnie tak zebrane deklaracje zostaną złożone do ministra.

3. Do ustalenia pozostaje, (1) czy i z jakimi instytucjami planować w najbliższym czasie wspólne spotkania celem zapoznawania z naszymi postulatami i budowania sojuszy dla upowszechniania naszego stanowiska i osiągnięcia założonych celów oraz (2) czy już obecnie powołać grupę ds. przygotowania założeń ds. stworzenia strategii publikowania naukowego w Polsce.

(projekt opracował: Andrzej Chrzanowski)